

ELS LLIBRES

DOS MOTS DE COMIAT ALS ESTUDIANTS CATALANS, d'Eduard Fontserè. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona, 1977.

Aquest llibre, escrit pocs anys abans de morir el seu autor, conté unes reflexions de l'Ilustre científic català Eduard Fontserè destinades als nostres estudiants. Revelen un desig d'aconsellar els joves universitaris davant uns problemes que foren vius els anys que Fontserè freqüentà la Universitat, però que continuaven, encara, essent-ho el 1966 en què foren escrites aquestes pàgines.

La intenció és exemplar i demostra l'amor que l'autor portà a la vida del nostre primer centre docent, com a estudiant i com a professor. Amb una visió encertada, plena d'experiència, escriví Eduard Fontserè unes quartilles que avui han estat aplegades i publicades per la Fundació Salvador Vives Casajuana, i en constitueixen el vol LII.

Són onze escrits i els dos darrers, fets força posteriorment, van com a apèndix. En el primer s'ocupa del fenomen de la catalanitat i n'extraurem aquests mots: «La vostra pàtria natural és Catalunya. Trossejada i malmesa, continua viva, i la Catalunya estricta, amb els trossos que n'han estat arrencats, forma un conjunt que els odís i la petulància no han aconseguit de destruir». I acaba així: «La vostra catalanitat us ha d'ésser font d'abnegació i d'altruisme».

En el segon, estudia el catalanisme a la Universitat i hi trobem aquesta reflexió: «Entre els combats que us caldrà lluitar, un dels més importants és la defensa de la pròpia llengua».

I en l'apartat novè posa en relleu la triple missió de l'estudiant, que és, segons Eduard Fontserè: «Primer: La defensa de la vostra llengua, del lliure ús del català a Catalunya, tant privadament com en els actes i documents oficials, i del respecte que aquesta llengua ha de merèixer per part de tothom. Segon: La llibertat de dirigir a la nostra manera les nostres institucions públiques. Tercer: El progrés material i cultural de Catalunya, a fi de fer-ne un poble d'alta categoria social».

Les paraules alligadores d'Eduard Fontserè vibren fortament, i sorprenden per llur energia i clarividència, malgrat els noranta-quatre anys que comptava ja el seu autor.

No cal dir l'interès que tanca aquest llibre, l'edició del qual, a cura de la Fundació Salvador Vives Casajuana, mereix tots els elogis.

J. B. X.